

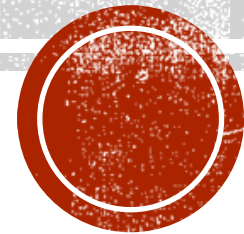
ΑΣΠΑΙΤΕ

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (Ε.Π.ΠΑΙ.Κ.)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Βιωματική μέθοδος – Μέθοδος Project

Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 – Α' Εξάμηνο

Ζωή Κρόκου, Δρ Ειδικής Παιδαγωγικής

ΒΙΩΜΑΤΙΚΉ Μ'ΕΘΟΔΟΣ

- Πρόκειται για ένα πλέγμα διδακτικών διαδικασιών που έχουν ως αφορμή βιωματικές καταστάσεις π.χ. ανάγκες, προβλήματα και απορίες των παιδιών που πηγάζουν από την καθημερινή ζωή, τις εμπειρίες και τις ανησυχίες τους.
- Ο μαθητής μεταφέρει στην τάξη τα ενδιαφέροντα της καθημερινής ζωής που τον απασχολούν, τα καταθέτει και γίνονται αντικείμενο αναζήτησης, διερεύνησης και διδακτικής δράσης
- Ο μαθητής εισάγεται στον κόσμο της γνώσης έχοντας ως σημείο αναφοράς τα βιώματά του

- **Κριτήρια επιλογής βιωμάτων**

- Η ένταση του προβληματισμού (συνεχές ενδιαφέρον)
- Κατά πόσο ο προσωπικός προβληματισμός ενός παιδιού προκαλεί το ενδιαφέρον μιας μεγάλης μερίδας της διδακτικής ομάδας.

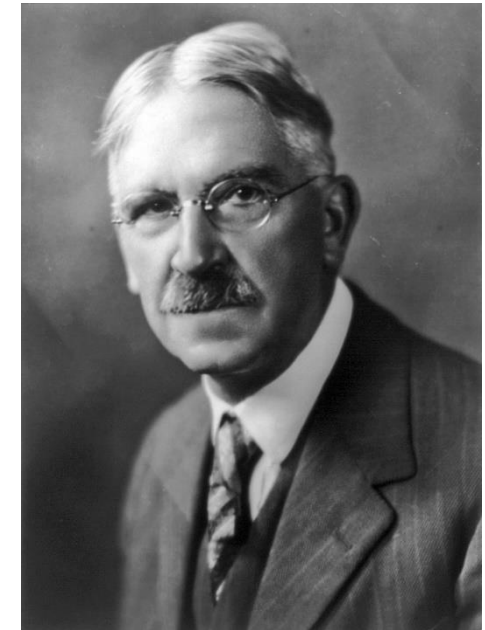
- **Πιθανές βιωματικές καταστάσεις**

- Θέματα της καθημερινής ζωής (οικογένεια, σχολείο...)
- Διαπροσωπικές σχέσεις
- Θέματα κοινωνικού προβληματισμού (ανεργία, φτώχεια...)
- Περιβαλλοντικά ζητήματα (ρύπανση της ατμόσφαιρας, καταστροφή των δασών...)
- Επιστημονικές αναζητήσεις
- Γνωστικά αντικείμενα που προτείνει το ΑΠΣ

19^{ος} αιώνας:
Φιλοσοφικό
ρεύμα
Πραγματισμού
στις ΗΠΑ

Η δράση συνιστά αποφασιστικό στοιχείο της
ανθρώπινης υπόστασης

Η ορθότητα της δράσης και η συλλογή εμπειριών
από τη δράση αποτελούν κριτήρια
αυθεντικότητας και αλήθειας

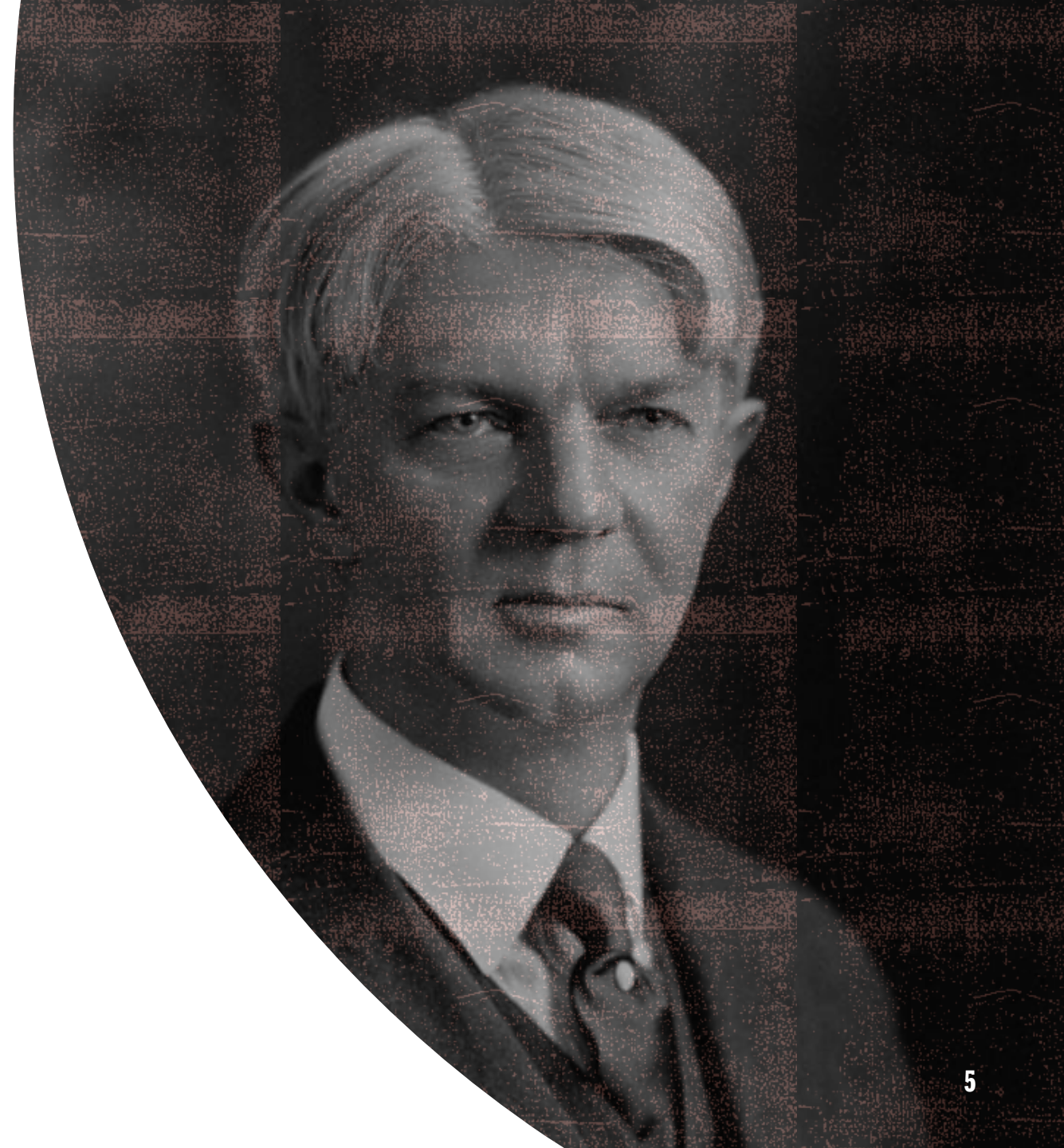
Dewey (1859-1952)

- «Learning by doing» μάθηση μέσω της βιωματικής εμπειρίας
- Κάθε γνήσια μορφή εκπαίδευσης γεννιέται μέσα από την εμπειρία
- Έδωσε μεγάλη βαρύτητα στη δραστηριότητα και στην πράξη παρά στη θεωρία
- Σχολείο Dewey: πρόγραμμα εμπειριών της καθημερινής ζωής στο οποίο οι μαθητές καλούνται να δοκιμάζουν και να πράττουν

Η εκπαίδευση είναι: «από την εμπειρία, για την εμπειρία και μέσω της εμπειρίας» (Dewey, 1938)

- **W. H. Kilpatrick (1871-1965)**

- Η διδασκαλία δεν πρέπει να προσφέρει έτοιμες λύσεις, αλλά να βοηθά τον μαθητή να αναπτύξει μόνος του μεθόδους δράσης
- Αυτοκαθορισμός της προσωπικότητας σημαίνει υποχρέωση του ατόμου να αναλαμβάνει τις ευθύνες της δράσης του
- Δεν είναι δυνατόν να πετύχει μια μορφωτική διαδικασία αν η προσφορά εμπειριών δεν σχετίζεται με ό,τι βλέπει, αισθάνεται και αγαπάει ήδη το παιδί

Βασικές αρχές βιωματικής διδασκαλίας

- Αξιοποιεί τα **βιώματα** των μαθητών και προκαλεί νέα
- Ενθαρρύνει τον μαθητή να συμμετέχει **ενεργητικά** στη διαδικασία της μάθησης
- Τον βοηθά να οικειοποιηθεί το θέμα που προσεγγίζει μέσω της επένδυσης του **προσωπικού ενδιαφέροντος**
- Τον προτρέπει να **ερευνά**, να ανακαλύπτει, να ενεργοποιεί τη φαντασία και τη δημιουργικότητά του
- Ασκεί τον μαθητή στην **παρατήρηση**, στην έρευνα, στη δημιουργία της έννοιας και στον δημοκρατικό διάλογο αντί της απομνημόνευσης
- Ενδυναμώνει την **αυτογνωσία** και την αυτονομία
- **Απενοχοποιεί** το λάθος και αναδεικνύει τις ιδιαίτερες ικανότητες του
- Διαμορφώνει ένα κλίμα **αλληλεπίδρασης** που το χαρακτηρίζει η ισότιμη ανταλλαγή απόψεων/εμπειριών/επιχειρημάτων και η συνεργασία

ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

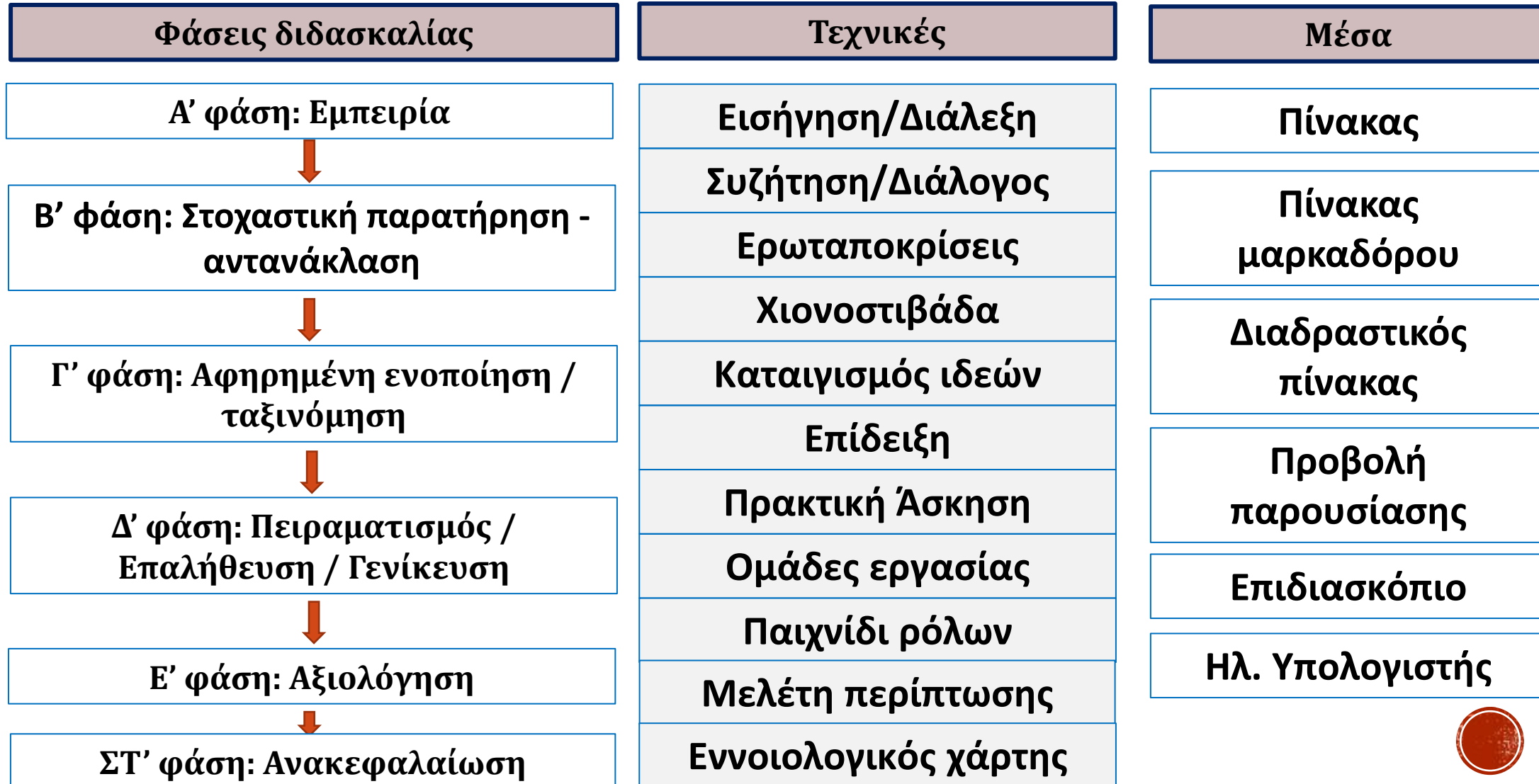

A word cloud of adjectives describing experiential learning. The words are arranged in a cluster, with 'Interesting' and 'Exciting' being the largest and most prominent. Other words include 'Interactive', 'Fast', 'Realistic', 'Fun', 'Informative', 'Motivating', 'Useful', 'Fast-paced', 'Different', 'Entertaining', 'Dynamic', 'Enjoyable', 'Real-life', 'Visual', 'Responsibility', 'Frantic', 'Stressful', 'Innovative', 'Preparedness', 'Practical', 'Malfunctioning', and 'Useful'.

Dynamic Enjoyable Real-life
Realistic Motivating Fun Visual
Different Informative Responsibility
Entertaining Interactive Frantic useful
Useful Fast-paced Fast Interesting
Malfunctioning Innovative Preparedness
Exciting Practical

Μέθοδος διδασκαλίας⁷

Διδακτική μέθοδος: **Βιωματική μέθοδος**

Μέθοδος διδασκαλίας⁷

Διδακτική μέθοδος: **Βιωματική μέθοδος**

Φάσεις διδασκαλίας

Α' φάση: Εμπειρία

Α. Ο εκπαιδευτικός επιλέγει δραστηριότητες που οδηγούν τους εκπαιδευόμενους στην ανάκληση και ανταλλαγή προηγούμενων εμπειριών.

Απλή παρόρμηση/αυθόρμητη διάθεση αποτελεί την αρχική συγκεκριμένη εμπειρία

Μέθοδος διδασκαλίας⁷

Διδακτική μέθοδος: **Βιωματική μέθοδος**

Φάσεις διδασκαλίας

Γ' φάση: Αφηρημένη ενοποίηση /
ταξινόμηση

Γ. Ενοποιούνται και ταξινομούνται τα στοιχεία της ενότητας με άξονα τα βιώματα των εκπαιδευόμενων.

Μέσω του σχηματισμού αφηρημένων εννοιών συγκροτούνται σε γνώση για το περιβάλλον

Μέθοδος διδασκαλίας⁷

Διδακτική μέθοδος: **Βιωματική μέθοδος**

Φάσεις διδασκαλίας

Δ' φάση: Πειραματισμός /
Επαλήθευση / Γενίκευση

Δ. Τα στοιχεία της ενότητας δοκιμάζονται/εφαρμόζονται σε νέες καταστάσεις και γενικεύονται.

Με ενεργό πειραματισμό δηλαδή εμπρόθετη δράση που έχει όχι μόνο σχέδιο και μέθοδο αλλά και προβλέπει πιθανές συνέπειες της συγκεκριμένης δράσης, παράγονται εμπειρίες και νέες παρορμήσεις

Μέθοδος διδασκαλίας⁷

Διδακτική μέθοδος: **Βιωματική μέθοδος**

Φάσεις διδασκαλίας

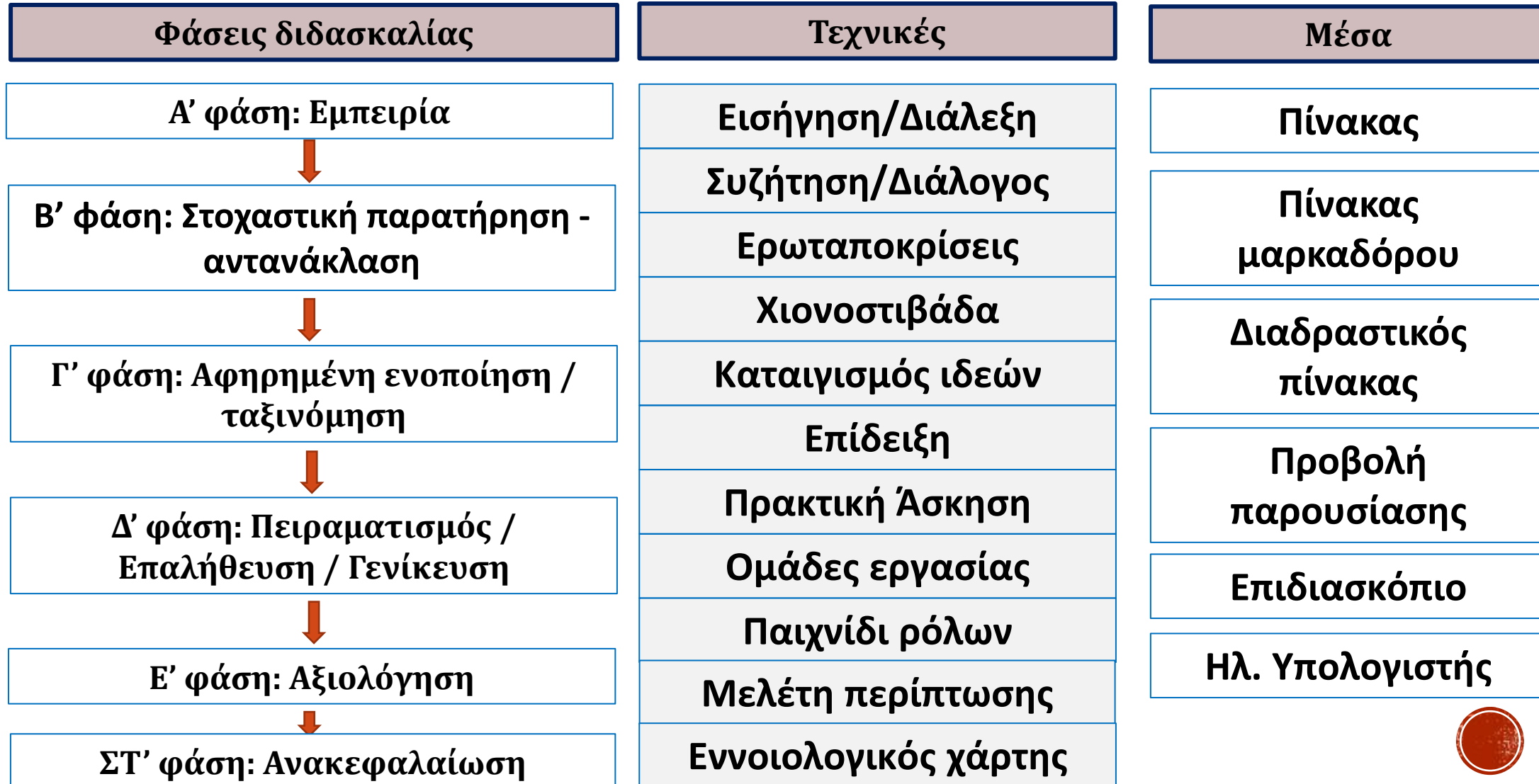

Ε' φάση: Αξιολόγηση

Ε. Οι εκπαιδευόμενοι αναστοχάζονται και ενσωματώνουν το νέο αντικείμενο στα προσωπικά τους νοήματα καθώς και αξιολογούν τη μαθησιακή διαδικασία

Μέθοδος διδασκαλίας⁷

Διδακτική μέθοδος: **Βιωματική μέθοδος**

ΜΕΘΟΔΟΣ PROJECT

Τι είναι η μέθοδος Project

είναι μία ανοιχτή γνωστική διαδικασία, τα όρια και οι διαδικασίες της οποίας δεν είναι αυστηρά καθορισμένα εκ των προτέρων, μια που εξελίσσεται ανάλογα με την εκάστοτε συνθήκη και τα ενδιαφέροντα των συμμετεχόντων.

Αποτελεί έναν τρόπο βιωματικής γνώσης που στηρίζεται στη διερευνητική μάθηση, στην οποία συμμετέχει ενεργά όλη η τάξη η οποία είναι στο σύνολό της υπεύθυνη για τη διαμόρφωση και διεξαγωγή της μαθησιακής διαδικασίας.

Η διδακτική μέθοδος project μπορεί, επίσης, να ενσωματώσει τη διαθεματικότητα ή τη διεπιστημονικότητα

Ένα από τα κύρια στοιχεία της διδακτικής μεθόδου project είναι και η αναγνώριση του διαφοροποιημένου και ετερογενούς συνόλου των μαθητών και η ενεργητική συμμετοχή όλων των μαθητών.

...ΟΙ μαθητές

Επιχειρηματολογούν για μια συγκεκριμένη άποψη

Εξηγούν τις ιδέες τους στους συμμαθητές τους και αλληλοπροτείνουν πιθανές λύσεις

Προβλέπουν ευρήματα και διαμορφώνουν υποθέσεις με βάση τις προβλέψεις τους

Ελέγχουν την ακρίβεια γεγονότων και λεπτομερειών

Παίρνουν συνεντεύξεις από ανθρώπους που θα μπορούσαν να αποτελέσουν πηγές χρήσιμων πληροφοριών

Αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και ευθύνες πολλές φορές για να δώσουν νέες κατευθύνσεις στην έρευνα και ξαναδοκιμάζουν διάφορα πράγματα που δεν πέτυχαν με διαφορετικούς τρόπους

Αναφέρουν και καταγράφουν παρατηρήσεις και ευρήματα

Διδακτική μέθοδος Project

- Καλλιέργεια της δημιουργικής σκέψης
- Συνεργατικότητα
- Διαφοροποιημένη Διδασκαλία
- Διαθεματική προσέγγιση
- Ένταξη της σχολικής ζωής στην Κοινωνία
- Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

Η διδακτική μέθοδος project προϋποθέτει...

συμμετοχή όλων των μαθητών στην επίλυση, αναζήτηση, διερεύνηση του θέματος με βιωματικές και πρακτικές δραστηριότητες

αναζήτηση και διερεύνηση θεμάτων και ενοτήτων σε πραγματικές καταστάσεις

οικοδόμηση της γνώσης από τους ίδιους τους μαθητές, ομαδοσυνεργατικά και ατομικά

υψηλού γνωστικού επιπέδου δραστηριότητες για τη διερεύνηση πολύπλοκων ζητημάτων

Υποστήριξη/κατεύθυνση των μαθητών στη διαχείριση του χρόνου κατά τη διάρκεια της μελέτης,

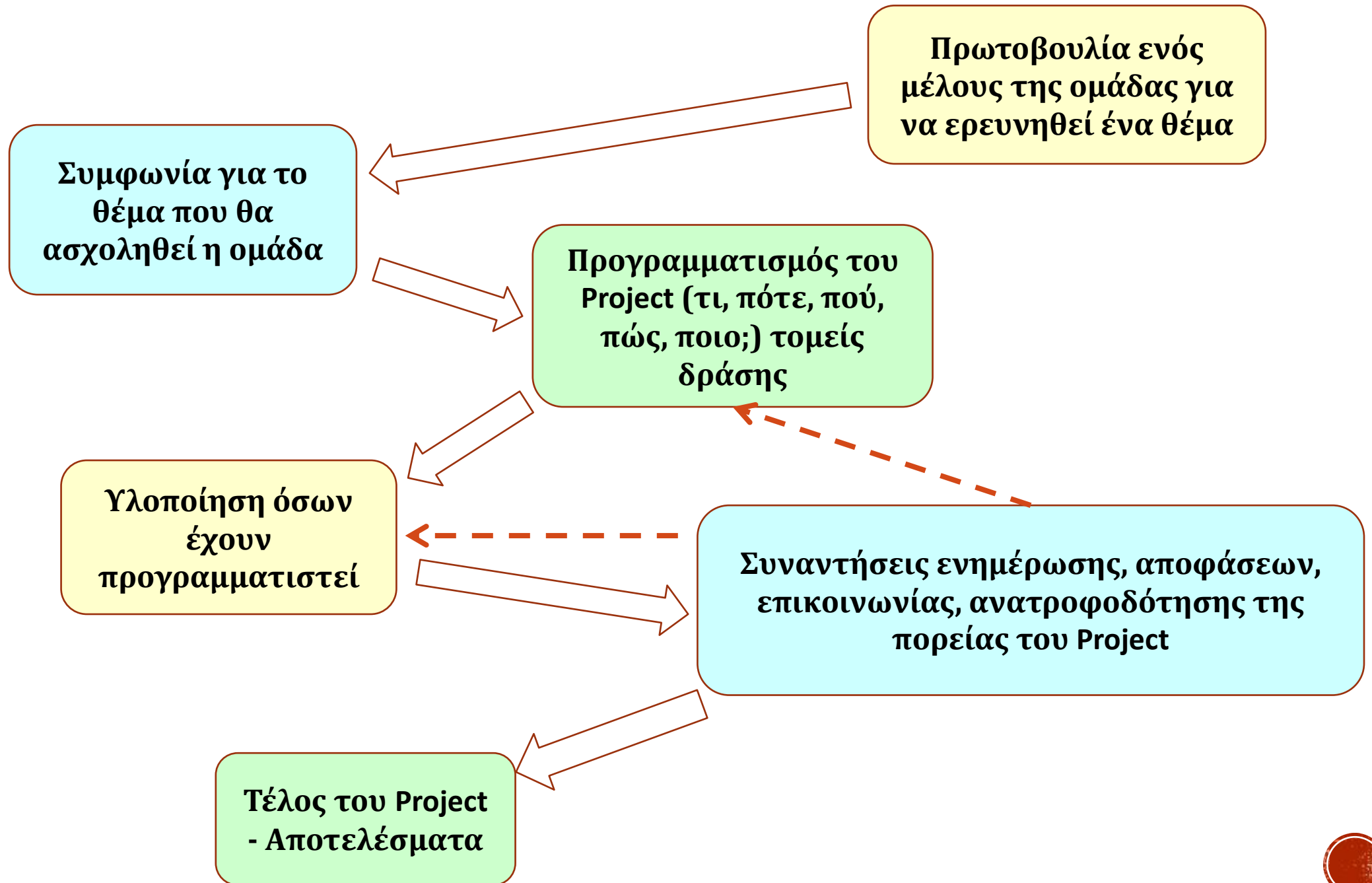
Πολύ καλή προετοιμασία και σχεδιασμό στον οποίο συνήθως συμμετέχουν και οι μαθητές

Χρονικό προγραμματισμό της διερεύνησης του θέματος

Βήματα...

- Α. Επιλογή και εξειδίκευση του θέματος
- Β. Προσδιορισμός των σκοπών και των στόχων
- Γ. Καταρτισμός σχεδίου δράσης
- Δ. Συλλογή και επεξεργασία δεδομένων – πληροφοριών
- Ε. Παρουσίαση του **project**
- ΣΤ. Αξιολόγηση του **project**

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΟΜΗ

Α' Στάδιο: Διερεύνηση πρότερων εμπειριών
Καταιγισμός ιδεών
Διαμόρφωση του θέματος
Ερευνητικά ερωτήματα

Β' Στάδιο: Αναζήτηση και συγκέντρωση υλικού στις πηγές – Επιμερισμός δραστηριοτήτων - Ανάθεση ρόλων
Χωρισμός σε ομάδες έρευνας
Αναζήτηση και συγκέντρωση υλικού

Γ' Στάδιο: Υλοποίηση προγραμματισμένων δραστηριοτήτων
Δραστηριότητες
Πραγματοποίηση σχεδίου

Δ' Στάδιο: Ενδοομαδική και διομαδική παρουσίαση και αξιολόγηση του έργου και των διαδικασιών
Ενδοομαδική – Διομαδική παρουσίαση
Αξιολόγηση – Υποβολή τελικού σχεδίου

Σας ευχαριστώ για την
προσοχή σας!

Καλή επιτυχία στις εξετάσεις
σας!

